

Přístupnost , univerzální design a lidi s mentálním postižením v knihovně

Barbora Uhlířová

**Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením
v České republice, o.s.**

Přístupnost

- "Accessibility is a precondition for persons with disabilities to live independently and participate fully and equally in society. Without access to the physical environment, to transportation, to information and communication, including information and communications technologies and systems, and to other facilities and services open or provided to the public, persons with disabilities would not have equal opportunities for participation in their respective societies." - General comment no.2 (2014) of Committee on the Rights of Persons with Disabilities on Article 9: Accessibility of Convention of Rights of People with Disabilities

 - Přístupnost je hlavní předpoklad k tomu aby byli lidé s postižením plně a plnohodnotně zapojeni do společnosti
-

Přístupnost

- Proč chceme, aby lidé s postižením byli plně začleněni do společnosti?
 - 10 argumentů
-

Co je to přístupnost?

- Accessibility
 - Jakým bariérám čelí lidé s postižením?
 - Co všechno by mělo být přístupné?
-

Přístupnost

- ❑ Architektonické bariéry
 - ❑ Fyzické bariéry
 - ❑ Bariéry v přístupu k informacím
 - ❑ Komunikační bariéry
 - ❑ Přístup/pohled na lidi s postižením
-

Univerzální design

- *Universal Design means the design of products, environments, programmes and services to be usable by all people, to the greatest extent possible, without the need for adaptation or specialized design. "Universal design" shall not exclude assistive devices for particular groups of persons with disabilities where this is needed.*
 - Univerzální design znamená, že produkty, prostředí, programy a služby jsou co nejvíce použitelné pro všechny, bez toho, že by bylo potřeba je speciálně upravovat.
-

Univerzální design a přístupnost

- Je univerzální design a přístupnost luxus?
 - V roce 2005 dělalo OSN výzkum v oblasti přístupnosti ve 114zemích světa.
 - Více jak polovina zemí nemá v rozpočtu kapitolu určenou na zlepšování přístupnosti
 - 44% nemá žádná pravidla ohledně přístupnosti veřejných budov atd.
-

Přístupnost a univerzální design voleb v Norsku

Přístupnost pro lidi s mentálním postižením

- Informace
 - Komunikace
 - Celkový přístup k lidem s mentálním postižením
-

Co jsou to snadno srozumitelné informace

- Informace zpracované podle určitých pravidel tak aby byly co nejvíce srozumitelné pro lidi s mentálním postižením (nejen jim)
- **Ve spolupráci s lidmi s mentálním postižením**
- Doplněné obrázky, piktogramy, ilustracemi, fotkami

Příklady

The screenshot shows a mobile browser interface. At the top, there are browser tabs: 'Doručená pošta | ...' and 'Centrum so...'. The main content area features a header with a collage of photos and a logo of a colorful house. Below the header is a navigation menu on the left and a main content area on the right. The main content area displays the title 'Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace' and a list of links under various categories.

Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace

O nás

- [Výroční zprávy](#)
- [Organizační struktura \(ke stažení, formát .pdf, 24 kB\)](#)
- [Kontakty](#)
- [Aktuality](#)
- [Uskutečněné projekty](#)
- [Volná pracovní místa](#)
- [Sponzoři](#)
- [Denní stacionáře](#)
- [Domovy pro osoby se zdravotním postižením](#)
- [Domovy pro matky s dětmi](#)
- [Manželské a rodinné poradny](#)
- [Dům sociální prevence](#)
- [Azylový dům](#)
- [Městské středisko krizové sociální pomoci pro osoby v extrémní sociální tísní](#)
- [Středisko osobní hygieny](#)
- [Krizové centrum pro děti a dospívající](#)
- [Zařízení pro výkon pěstounské péče](#)

Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace

[O nás](#)

Výroční zprávy

- [Výroční zpráva 2008 \(ke stažení, formát .pdf, 383 kB\)](#)
- [Výroční zpráva 2009 \(ke stažení, formát .pdf, 299 kB\)](#)
- [Výroční zpráva 2010 \(ke stažení, formát .pdf, 628 kB\)](#)
- [Výroční zpráva 2011 \(ke stažení, formát .pdf, 819 kB\)](#)
- [Výroční zpráva 2012 \(ke stažení, formát .pdf, 1 MB\)](#)

[Organizační struktura \(ke stažení, formát .pdf, 24 kB\)](#)

Kontakty

Aktuality

Uskutečněné projekty

- [Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení 2010 \(ke stažení, formát .doc, 164 kB\)](#)
- [Realizace projektu "Rozšíření ubytovací kapacity pro osoby společensky nepřizpůsobené v podkroví Azylového domu Křenová" \(ke stažení, formát .pdf, 141 kB\)](#)
- [Využití nepotřebného jídla pro lidi bez domova \(ke stažení, formát .docx, 50 kB\)](#)
- [Zajištění vybraných sociálních služeb na území Jihomoravského kraje - azylové domy \(ke stažení, formát .doc, 252 kB\)](#)

Volná pracovní místa

Sponzoři

[Denní stacionáře](#)

Příklady

O ZDRAVÍ

Google™ vlastní vyhledávání

HLEDAT

HLAVNÍ STRANA

JAK ZŮSTAT ZDRAVÝ

MOJE TĚLO

NÁVŠTĚVA LÉKAŘE

NEMOCI

VIDEA

KDE NAJÍT POMOC

ALERGIE

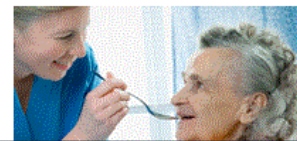
Alergie je nemoc obranného systému vašeho těla. Když máte alergii, vaše tělo se brání věcem, které nejsou nebezpečné. Například některým jídlům, peří, prachu. Alergie je nemoc, které trvá dlouho, někdy je to nemoc, které trvá celý život.

[ČTĚTE VÍCE TADY](#)

ALZHEIMEROVA NEMOC

Alzheimerova nemoc je onemocnění mozku. Mají ji starší lidé. Alzheimerovu nemoc většinou člověk, který ji má, nepozná.

Příklady

Doručená pošta | ... Domov pro osoby... Videa | 0 zd... x +

JAK SE OBJEDNAT K LÉKAŘI

K lékařům je často potřeba se objednat předem.
To znamená, že zavoláte předem a domluvíte se, kdy přijdete.
Nebudete pak muset u lékaře dlouho čekat.
Na tomto videu uvidíte, jak se objednat
a co k tomu potřebujete mít připraveno.

JAK SI ROZUMĚT S LÉKAŘEM

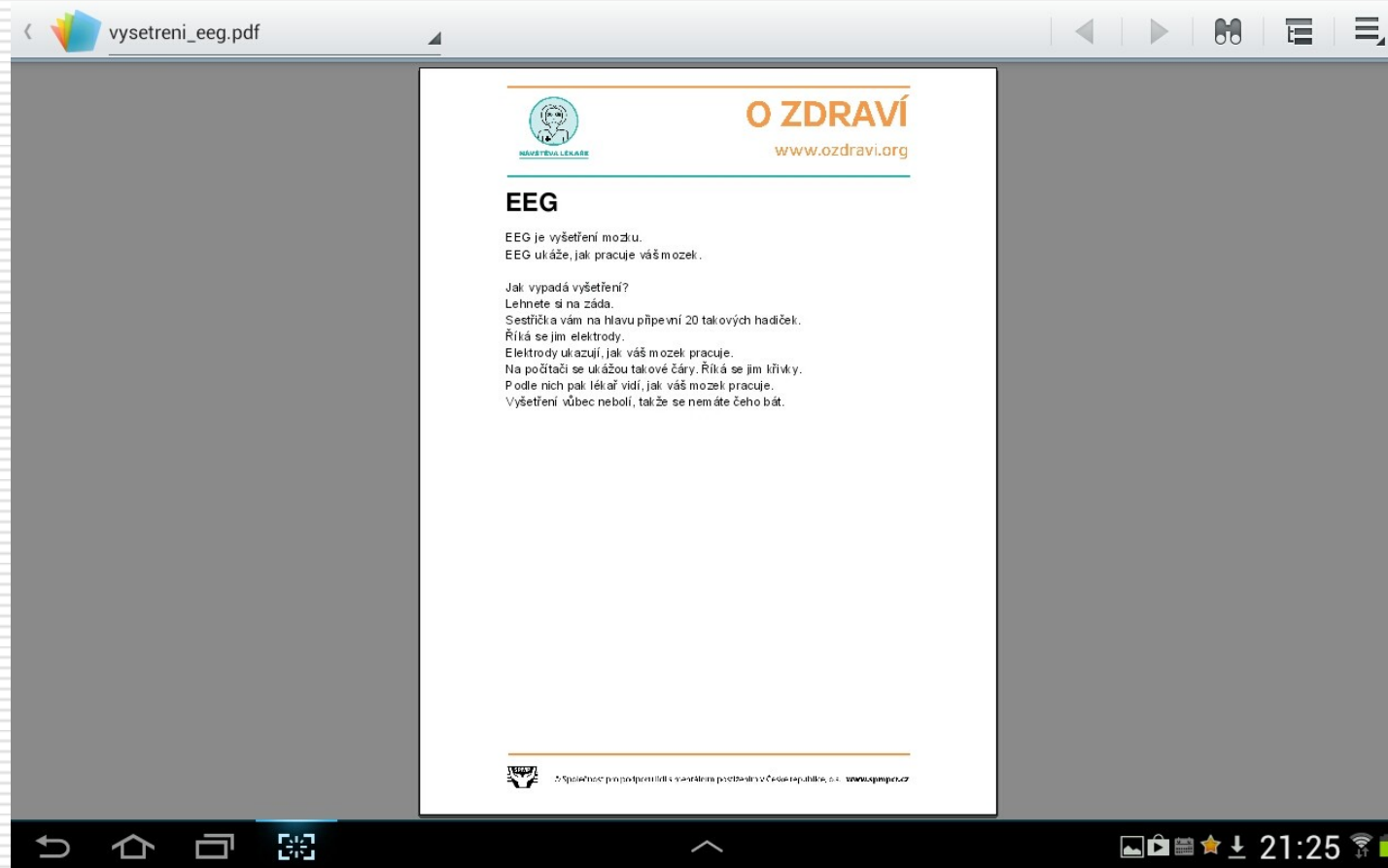
Na videu uvidíte, jak se dobře domluvit s lékařem.
Aby Vám u něj bylo příjemně a abyste všemu rozuměl.
V tomto videu je hodně informací.
Můžete se na něj dívat po kouskách.

Jak se objednat k lékaři YouTube

Jak si rozumět s lékařem YouTube

21:25

Příklady

Pravidla pro zpracovávání snadno srozumitelných informací

Informace pro všechny
Evropská pravidla pro tvorbu snadno srozumitelných informací

Program celoživotního učení

Inclusion Europe

Program celoživotního vzdělávání
Vytvořeno v rámci projektu
Cesty ke vzdělávání dospělých lidí s mentálním postižením

Spolupráce s lidmi s mentálním postižením

- Přístup zaměřený na uživatele
 - Users centered approach

Nepište pro nás bez nás

Doporučení, jak zapojit lidi s mentálním postižením do psaní snadno srozumitelných textů

Program osvětlovatelného učení

SPMP

Inclusion Europe

Vytvořeno v rámci projektu
Cesty k osvětlovatelnému vzdělání dospělých lidí s mentálním postižením

Brožury ke stažení

Informace pro všechny

Evropská pravidla pro tvorbu snadno srozumitelných informací

Jak školit o snadno srozumitelných informacích

Doporučení pro lektory kurzů tvorby dokumentů ve snadno srozumitelném jazyce

Program celoživotního učení

Vytvořeno v rámci projektu
Cesty k celoživotnímu vzdělání dospělých lidí s mentálním postižením

Nepište pro nás bez nás

Doporučení, jak zapojit lidi s mentálním postižením do psaní snadno srozumitelných textů

Program celoživotního učení

Vytvořeno v rámci projektu
Cesty k celoživotnímu vzdělání dospělých lidí s mentálním postižením

Zásady úspěšné komunikace s lidmi s mentálním postižením

Doporučené přístupy k lidem s mentálním postižením v rámci jejich celoživotního vzdělávání i mimo něj

Program celoživotního učení

Vytvořeno v rámci projektu
Cesty k celoživotnímu vzdělání dospělých lidí s mentálním postižením

mentálním postižením

Projekt Cesty

Více informací na

www.spmpcr.cz

Člověk s mentálním postižením v knihovně

Aktivity pro lidi s mentálním postižením v knihovně

- Běžné aktivity pro návštěvníky knihovny
 - Lidé s mentálním postižením se intenzivně učí
 - Společnost se učí a **mění**
 - Knihovna šetří
 - Speciální aktivity pro lidi s mentálním postižením
-

Jak připravit běžnou akci knihovny tak, aby byla přístupná?

- O jakou akci se jedná a jak moc je potřeba ji přizpůsobit?
 - Koho chci pozvat?
 - Lidi s lehkým stupněm postižení
 - Lidi s těžkým postižením
 - Autisty
 - Spolupráce s lidmi s mentálním postižením (a jejich pečujícími, asistenty)
-

Co dalšího může knihovna lidem s mentálním postižením nabídnout?

- Pronájem prostor (sebeobhájci, volnočasové aktivity, vzdělávání)
 - Přístup na internet
 - Příjemný lidský kontakt
 - „Servisní místo pro lidi s těžkým postižením“ (Family point)
 - Pečující osoby (rodiče)
-

Co může nabídnout pečující osobám?

- Jaké překážky mohou mít pečující osoby v přístupu do knihovny?
 - Nemají čas pro sebe, museli by přijít se svým blízkým s postižením o kterého pečují
 - Ostych
 - Bojí se, že by člověk s postižením rušil.
 - Architektonické bariéry
-

Jak dostat informace o akcích v knihovně k lidem s MP?

- Osobní setkání**
- Letáky
- Média – noviny, časopisy, TV, rozhlas
- E-mailová komunikace
- Informace na Internetu
- Prostřednictvím jejich blízkých či asistentů**

Jak a kde se dají snadno srozumitelné informace použít?

- Jak by se daly snadno srozumitelné informace použít ve vaší knihovně?
-

Jak a kde se dají snadno srozumitelné informace použít?

- Vzdělávací akce
 - Provozní řády
 - Smlouvy (Úmluva)
 - Orientační tabule
 - Webové stránky
 - V běžné mluvě
-

Uživatelé

- Zeptejte se uživatelů, co by se jim v knihovně líbilo, jestli:
 - Dostanou informace, které potřebují
 - Jaké informace potřebují a v jaké formě?
 - Orientují se dobře na vašich webových stránkách?
 - Mohou se účastnit akcí, kterých chtějí
 - A jaké pro ně v knihovně existují překážky
-

Cvičení

- Vyberte vhodnou službu nebo program pro dospělého člověka s MP ve vybrané knihovně
 - Kurz Jak používat Facebook pro seniory – co udělat, aby se člověk s lehkým mentálním postižením, který umí omezeně číst a psát, mohl zúčastnit
 - <http://www.kjm.cz/udalost/kurzy-in-centrum>
-